

האשה שנפלו פרק שמיני כתובות ע"ט.

עין משפט נר מצוה

ד א ב ג מיי פכ"ב מהל'
אשות הל"ב ו'פ"ו מהל'
אשה ה'ע' י'מנ לאון פל'
טו"ש'ע' ה'ע' ק"ס פ' סע"ף ו'
ו"י' פה סע"ף ז'
ד ה מיי פכ"ב מהל' אשות
הל' כל טו"ש'ע' שס כ"י
פ' סע"ף י'
ו ה מיי שס הלכ' כד'
טו"ש'ע' שס סע"ף טו'
ז ר ז מיי שס הל' ל' טו"ש'ע'
שס סע"ף י':

לעזי רש"י

ויי"ר [ויי"ר].
ברכת דגים.

תוספות ר"ד (המשך)

לר"י ואי קשה ארומתי' ל'י
מרבנן תסיי' מרשב"ג דאמר
רבה בב"ח אר"י כ"מ ששנה
רשב"ג במשנתו הל' וכו'.
תשובה. הא אמרן בפירוקן
לדליל תרי אמרתי אליבא
דר"י ואפילו לרבה נמי דוקא
במשנתו קאמר אבל לא
בברייתא והלכך בברייתא
אחריתי לכללא תידי ורביס
הלכך כרביס. א"י וירא ל"ק
הא לכולן והא במקצת.
פ"י מאי דאמרי רבנן דקנה
מקבל מתנה והו במקצתן
דיקון דשיירא לנפשה בכל
לב יהבה ל"י והא דאר"י לא
קנה זהו בכל נבטיה. דיקון
דלא אשירא לנפשה מידי
ברואי אמרי' ל"ש איניש
נפשיה ויהיב לאחרני והכי
אמרי' בפרק מי שחשד עשה
שיכתבו כל נבטיה ומברחת
חדא מניהו. ומקשה ואי לא
קנהו לוקח ליקניהו בעל.
פ"י כיון שמתנת הברחה
בטלה א"כ יקנה הבעל נכסיס
ריאלה פירות איהו ונא מתה
יירשנה. אמר אביי עשהו
כנכסיס שאין ידועין לבעל
ואליבא דר"ש. פ"י כי היכי
דאמר ר"ש כנכסיס שנפלו לה
במ"ה מפני שאין רשותן של
בעל עליהן הן של אשה ואין
לזכות עליהם ה"נ אמרי'
הכא בעלון הנכסיס שפיון
שוראה הבעל שנתנה נכסיס
במתנה מתיאש מהן ואין לו
שום זכות עליהן ומכאן מוכה
שמקבל המתנה לא זכה בהן
לא בחיי ולא לא"מ. אלא
כל המתנה בטלה והיה של
אשה בחייה ובמותה לירש'
ומ"ה מקשה לקניהו בעל
וגם מדמה אותם לנכסיס
שאין ידועים שהן של אשה
לכל דבר למוכרן ומכרה קיים
ולא כמיש' למעלה. וכתב
ר"ח וה"י ל"ש ש"מ דהל'
כר"ש. ואורבך מפרקאמר
ואליבא דר"ש משמע שאין
הל' המתנה וירש' מ"ה לא
קנה הבעל נכסיס במברחת
דכי' היכי דאר"ש כנכסיס'
שאין ידועים לבעל רובעל
מתיאש ולא קנאם ה"נ אמר
רבנן כנכסיס במברחת. ואע"ג
דפליגי בסכסס שאין ידועים
התם מפני שלא ידע בהן
ואין יאושין יאוש שאילו
היה ידע לא היה מתיאש
אבל כשהוא רואה שנותנת
לאחר מתיאש מהן איש
גמור. ומ"ה ל' קנאם לעולם
לעולם כנכסיס שאין ידועים
לא פסק אביי הל' כר"ש.
אלא הוראקא אפ"ה יחיד
ורביס הל' כרביס ואין לחלק
בין ידועים לשאין ידועים
בין אמר מתנה הבעל
מוציא מיד הלקוחות (והרב

עשאוים כנכסיס שאינם ידועים ואליבא דר"ש. פסק ר"ח כר"ש
כנכסיס שאינם ידועין וכן נראה מדקאמר ואליצא דר"ש
משמע דכל הני דקצירא לכו שטר מזרחת לא קנה קצירא להו כר"ש
דאי צעי למימר דתקינו רבנן משום תקנת מזרחת כמו שאומר ר"ש
כנכסיס שאינן ידועין ופ"י רבנן דר"ש
מודו צה ולעולם לית הילכתא כותיה
א"כ הל"ל עשאוים כנכסיס שאין ידועים
לבעל אליבא דר"ש צלל וי"ו דהוה
משמע דכי היכי דנכסיס שאינם ידועים
לא משמעדי לבעל אליבא דר"ש ה"נ
מזרחת לכו"ע מדקאמר ואליצא דר"ש
משמע דוקא לר"ש משום דע"י הברחה
הוו נכסיס שאינם ידועים וכבר צא
מעשה שטר מזרחת נכסיו לפני ר"ת
שרצה ללוות ורצה שלא ישמעדו נכסיו
לבעל חוב וכו' שטר מזרחת נכסיו שלא
ישמעדו נכסיו ולכונת אשתו ואמר
ר"ת שהשטר קיים ומגבין ציה דדוקא
הכא דהוי מזרחת ללא קני להו צעל
ד'הו נכסיס שאין ידועים אמרינן
דודאי להצניח נכסיון אכל צנמשים
אלו דאי לא הוי קני לוקח הויה קני להו
צ"ח והאשה וכיון דצנחיל לא הוי מזרחת
אית לן למימר דלמתנה גמורה איכיון:
דב"ר ואל"י דק"י. היינו כפי' ר"ת
צ'המוכר את הספינה (צ"ב)
ד'פ. וס'ס: דדקלים מתקיימין הרצה
ולא כרש"ס דפי' המס דלין מתקיימין
יותר מד' ו' שנים גבי הא דלמר רצ'
צ'יד דקל אין לו גוע: א"י ר"י וגופני
א"י. משמע דגופני גריעי מאליני
וכ"ש מדקלי דעדיפי מאליני וקשה
לדמרינן צ'המוכר (צ"ק ד' צ'ב. וס'ס)
אריסייה דשמואל אייתי ליה תמרי
טעמיניהו טעמא דממרס אמר קא
ממחשי בגופלא כולי האי (א) ל"ל לממר
אייתי לי מקורייהו משמע דגופני
עדיפי מדקלי וי"ל דדקלי עדיפי צ'ה
שאין דריק' להוציא עליהם ללוס כדי
לתקן אכל גפניס רביינן עליהם מרובה
למר ולתקן הכרס דאס לא כן
מתקלקל ומי שיכול לטרוד לעודס
ולשמרס כדלוי יש צ'הן ייוח גדול:
ב"ב דמחליף פירא א"ר
מחליף קרנא אין געו
מחליף פירא פ"י דבר שאולת א"ר
הסקנן מתקיים זהו קרנא ואין מוכרין
אותו ליקח ממנו קרקע ודבר שאול
כלה שאין געו מחליף הוי כאלו נפלו
לה פירות וילקח צ'הן קרקע ולפ"י
אמרי לה פירא הוה דקאמרי להאי
כללא דהא אכא זרדתא ופירא דכוורי
אין געו מחליף כדפי' צ'ונטרס וקשה לרשב"א דמשמע דלמרי לה
קרנא קאמרי להאי כללא דקאמרי לה פירא לכוון פ"י ועוד דלמר
כד נתמן לקמן עיילא ליה גלימא פירא הוי מיכסיס כ"ה הל"ל קרנא
הוי ועוד דל"כ הא דקמ"י פ"י גפריית ומחפורת של צ'ריף ר"מ אומר
קנן הוי נמי (ט) פירות דחשיב קקן המתקיים והבעל אוכל פירות
וא"כ קשיא דר"מ דר"מ דהא קמ"י פ"י פירות דחשיב קקן המתקיים והבעל אוכל פירות
שמינן אותם כמה הן יפין וילקח צ'הן קרקע והוא אוכל פירות וגפריית
וצריף לא גריעי מפירות מחוברין ועוד דהשתא הוי ר"מ כר"מ ונראה
כפי' הקונט' ור"ת גרס כר"מ ומפרש דלאו צ'נפלו לה פליגי אס ימכרס
אס לאו דהא קפ"י אהא דקאמרי פשיטא ארעא וצ"ח דרעס דל"י
צ'נפלו לה כספיים ואהא קפ"י פלוגמיהו ומפרש דרעס ארעא נפלו לה
כספיים ורואה הבעל לקנות צ'הס אכא זרדתא ופירא דכוורי וכן
משמע מתוך פירוש ר"ח דמפרש געו מחליף קרנא כו' הלכך היכא
דקמ"י
ול'

אחאי לקמיה דרז נחמן. לתצוע את צמה להחזיר לה הנכסיס והצמ
הוציאה שטר מתנתה וקרעיה ר"נ: קאלאה. אינו צקי דיניין. ומר
עוקבא אב צ"ד הוה: מורה הוראה אני. נעלמי רשות מריס גלותא
כדאמרי' צ"ק דסנהדרין (ד' ה.) דמהני רשותא ולא יצני רשותא אלא
לצקי צדכר: אס יצא שטר מזרחת
לידי. שירצה המקבל מתנה להחזיק
כנכסיס על פיו שלא להחזירם לנותן
אקרענו. ולקמיה פירך הוציל ולא
שטרט הוא הילך הועיל להחזיר: א"ל
רצא לרב נחמן. כשקרע אותו שטר
היכי סמכת צ'הא אדשמואל וקרעת
ליה: טעמא מאי. אמר שמואל אקרענו:
דלא צניק איניש נפשיה כו'. ולא גמר
להקנותו אלא בעדו שהוא דואג
בזמריס שלא יחזיקו צ'הס: ס"מ.
מזרחתו לאש נכרי אילא למימר דלא
גמרה ואקפ"י: אכל צ'נרסה ידכס לה.
מתנה חלוטה: שטר פסיס. שטר
פיוסיס שמפייסמו לקבל מתנה זו
צ'הס מקבל זה צ'הס: אס ר"ה. המקבל
זה: מחאק צ'ה. ומחזיק צ'הן עולמית:
עד ספקו. צ'שטר זה מהיסיס נמוסיס
לך ולכפאלה צ'ה גמרה ומקנה מבעלה
שאס לזכות תאמר אני רואה
א צ'מתנה ונמלא קיימת למפרע ואס
(א) אמר' דרב ורטר בר
טבוטי מתבנתו נכסו למר
ורטר בהא אמרה דביעא
לאנסובי ל"י לרב צ'דיר לוף
איכסיס ואירשה אתה לקמיה
דאיתוהי אמר מלאי
מילי ממוליאיתא אפילו למ"ד
(מכרן) [מכרתי] קני ה"מ
דלא גליא דעת' הכא הא
גליא דעתה אלמא מאי
דאמרי' הכא (במכרתי) אלא
הכא דלא גליא דעתה אלא
בסמכתא רב דאמרינן גליא
דעתה הכי וי"ל ש"ס הוא
וכן צ'על פירושו המורה.
ולא דרש"ל לעירי' והשטימ
הסופר חיבת ולא: לטוף
איכסיבה ואירשה אתה
לקמיה דר"מ קרנא ר"מ
לשטר. פ"י בשטל שטר
ואמר לא קנתה שלא נתבונה
כ"א להבירתי ולא להקנותם
ק"נ והיוזי הנכסיס אלה.
ג"ל דוקא היכא דאיכסיבה
ואירשה הויה בטלה והורי
לה נכסיס דאמרינן דלא
שבכי איניש נפשי' והיב
לאחרני אבל היכא דמתה
בחיי בעלה נתקיימה המתנה
ובעודה חתה בעלה נמי הבת
אוכלת הפירות דהיי אומרנא
לא בער' ל"י אלא היכא
דמיגרשה דל"ל מדי' אבל
היכא דיתבי חתה בעלה ואית
לה מזוני ומפרסא בעלה
לא דהא קנתה נכסיס מ"ה
מתנה קיימת דיון דשירא
לנפשה סמכא בהאי שירא
כ"ש הכא דקיימת חתה
בעלה (ע"פ בהל' שחר
בגאון מהאי סברא.) א"ל עוד מר
לקמ"י דמ"ע א"ל חזי מר
נחמן חקלאה היכי מקרע
שטר אדנשי. א"ל אימא
לי אידי גופיה דעובדא היכי
הוה א"ל היכי והכי הוה א"ל
שטר מברחת קאמרת הכי
א"ר הנילא בר אדי אמר
שמואל אנא מורה הוראה
פ"י שקבל שטר מריש
גלותא. ואס רבא לדי' שטר
לר"י טעמא מאי לא שבקי
איניש נפשיה והיב לאחרני
(א"ל) ה"מ לאחרני אבל
לברתה ייבה אפ"ה במקום
(נפשה) [בתה] נפשה עירפא
ליה. מיחבי הורצה שבתריס
שלא יוכה במתנתה וכותבת לו מתנה על נכסיס. והועילה מתנה לו להבירחיס מבעלה ומקבל המתנה לא קנה (והרב חולק
בזה ואומר שאינה מייסדת אותו אלא כותבת לו שטר בסתם ואינה מגלה לו דעתה כלל שהיא מתנה בטלה.) וחכמים
ואומרם רצה משקח בה עד שמתכונן מהיום לכשארצה. פ"י אם רצה המקבל שהשביטה שלא יחזיק בנכסי' משקח
בה עד שמתנה לו שטר מתנה בסתם ואם היא רוצה להבירחיס ולא יוכה בה המקבל הכתוב לו כך כל נכסי' נתונים לך
הריש יודע ששטר שארצה דמשמע כ"ו שארצה אבטל אותו ובהכ"ז מהני ל"י שם יבא הבעל לזכות בהן היא תאמר או
בזמנים שיהיה בעל המתנה אם תתאלמן הוא ותגרש אותו לו שוב איני רוצה שתהא מעתה קיימת ולוקחת אותם: טעמא
דכתבה ל"י הכי הא לא כתבה ל"י הכי קנהו לוקח. פ"י אם היתה מתנה בסתם קנה המקבל מתנה שמתנה גמורה היא וקשה

(א) י"ל ועוד ראה מסא דלמיתין צ"ב (ד' ק"א) דלמיה דרב ורטר כו'. (ב) וי"מ 'מס' צ"ב (ד' ק"א) ד"ה גילא.
[ע"פ] פריך היינו ת"ק: (א) צ'ניאיתס עלה. המגרס את אשתו והיו צנכסיס
פירות מחוברין וטולת קרקעותיה עם פירות צ'הן: צ'ניססס עלה.
וילקח צ'הן קרקע והוא אוכל פירות: (ב) צ'ניאיתס עלה. דמה שקדם ותלס
צעודה תמחיו זהה צ'הן מדין פירות נכסי מלוג: ג"ב' פשיטא לי
ארעא וצ'חי ארעא. נפלו לה כספיים וצ'חו ליקח לה קרקע זה אומר
קרקע צ'ח וריעה אני רואה וזאת אומרנא צ'ח אני רואה ליקח או
איפוך: ארעא. צ'נינן מינייהו ששכרה מרובה ואינה מרקצת ושניסס
מעכציס הבעל יכול לומר דבר שפירומו מרוביס אני חפץ וכן אס
צ'ח הוא לקנות צ'ח יוכלה היא לומר אני רואה צ'דבר שהוא כלה והלך
והקן מתמקע: צ'חי. שחר מרובה דקפלי שפן עשוין ליבש: ידקלי.
תמריס: איני. צ'חי. צ'ח: איננות: אכא. יער לתתוך לעיס: וררסא.
איננות של עורדין ולא היו פריין חשוד להן וקופ"ץ אותן לעיס:
ופירא דכוורי. חפירה של דגיס שקורין ווי"ר: אמרי לה פירא. אס נפלו
לה צ'חיה קנילת העליס ודגיס צ'חפירה הוא פריין והקרקע הוא
קקן: ואמרי לה. כולהו הוו קרנא הואיל העליס ודגיס כלסס והכל